

Hanna's valg

Den højere sag eller det mindste onde

Af Jes Nysten

Her hvor vi i medierne følger den begyndende retssag imod den tidligere serbiske leder Radovan Karadzic ved menneskerettighedsdomstolen i Haag, dukker denne politiske thriller meget belejligt op i biograferne. Hans Christian Schmidts seneste film tager netop sit udgangspunkt i en sådan sag i Haag mod en tidligere serbisk leder, der er anklaget for en række krigsforbrydelser.

I en prolog befinder vi os tre år tidligere, hvor vi ser serberen sammen med sin familie ude at købe ind i deres hjemby. Alt ånder fred og idyl i den lille familie, og vi kan se rundt på mure og i lygtepæle plakater med mandens kontrafej - øjensynlig valgplakater. Men på vej hjem bliver han indhentet og arresteret.

Derefter rykker vi de tre år frem til Haag - til den begyndende retssag. Anklageren Hannah Maynard (dynamisk og følsomt spillet af Kelly Fox) ser ud til at have en oplagt sag, da hendes hovedvidne har fortalt, at han har set den anklagede i forbindelse med en bestemt belastende hændelse. Men i retten viser det sig, at vidnet lyver.

Forsvareren kan fremlægge bevis for, at han ikke kan have været på det pågældende sted på det pågældende tidspunkt. Hannah bliver af gode grunde rasende, sagen risikerer at falde til jorden. Om natten tager vidnet sit eget liv, hvilket ikke ligefrem fremmer Hanna's sag.

Hun har også andet at tænke på; hun er lige blevet forbigået i forbindelse med besættelsen af chefanklagerposten, og privat roder hun rundt på diverse hoteller med en meget flegmatisk EU-politiker, der sjovt nok forhandler udvidelse af EU (spillet med vanlig lethed og karisma af Rolf Lassgård). Men Hannah vil ikke give op: Hun finder frem til vidnets familie, særlig søsteren Mira (filmens mest overbevisende præstation leveret af stortalentet Anamaria Marinca), og det viser sig, at det sådan set er hende, der er historiens omdrejningspunkt - hende der kender sandheden om ikke kun den konkrete hændelse, men om meget mere.

Nu begynder forviklingerne for alvor. Hannah får sympati for Mira og ønsker, at hun som vidne i Haag skal få lov til endelig at fortælle sin forfærdelige historie, men nu går der procedure i sagen: Mira må kun fortælle om den oprindelige episode og ikke al det rædselsvækkende, hun véd om et hotel, hvor hun sammen med mange andre blev holdt i en form for koncentrationslejr. Det bliver Hannah bl.a. belært om af retspræsidenten (spillet med sardonisk glimt i øjet af Jesper Christensen): "En retssal er jo ikke et terapi-rum!"

Der går sandelig også politik i den, for EU udvidelse og 'et nyt Europa' vægter øjensynlig tungere end retfærdighed i en enkelt sag ved domstolen! Hannah og Mira vil ikke give op, men hvad de opnår, kan dårligt kaldes 'retfærdighed', og Hannah må se i øjnene, at procedure, magtkampe, politisk kynisk spil har fat i den lange ende; og Mira bliver på en måde talerør for mange, da hun i slutningen af filmen råber til Hannah: "Hvad skal dette overhovedet gøre godt for? Hvad skal vi med denne domstol?"

For en politisk thriller er filmen bemærkelsesværdig behersket i sit udtryk. Vi ser ingen tilbageblik til situationen på Balkan - ingen udpenslede billeder af de rædsler, vi hører om. Vi ser kun fortællerens ansigt, hvilket virker ikke kun mere redeligt, men også i sidste ende mere rystende. Filmen er holdt i en traditionel semi-dokumentarisk stil, og de mange vigtige samtaler fylder måske

nok for meget, men intentionen er god; filmen har virkelig noget på hjerte. Et gennemsyntisk projekt - på den gode måde.

Mange vigtige etiske og grundmenneskelige spørgsmål rejses i filmen: I forholdet mellem Hannah og Mira blotlægges vanskelighederne ved virkelig at hjælpe og støtte, når det personlige blandes med en 'højere sag' - der tegnes også et nænsomt og fint billede af, hvordan Miras lille familie forsøger at holde sammen i krisen - og flosklen om altid at vælge 'det gode' vendes fint her, hvor det kommer til at handle om at vælge 'det mindst onde', hvis det ellers lader sig gøre!

Filmfakta

Sturm - Tyskland - Instr.: Hans-Christian Schmid - Manus: Hans-Christian Schmid og Bernd Lange
Medv.: Kerry Fox, Anamaria Marinca, Rolf Lassgård, Stephen Dillane - 110 min. - Biografpremiere d. 13/11 2009 og på DVD d. 26/4 2010 - Udlejning/pressebilleder © Sunrise Film

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=7536&area=2>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/storm-film-review-by-jennie-kermode>

<http://www.nytimes.com/2009/10/30/movies/30storm.html>